

Stichting PLATFORM ISRAEL
Samenwerkingsverband van organisaties van Nederlanders in
Israel

Tel Aviv, 5 juni 2002

Memorandum betreffende samenstelling van Kamer III

Archief Philip Staal

Standpunt van Stichting Platform Israel (SPI) betreffende belangenverstrengeling zoals besproken met Stichting Maror-gelden Overheid (SMO) in meerdere overleggen en gespreken.

1. Inleiding

- 1.a.* De SMO is een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) opgericht door de Nederlandse Joodse gemeenschap in Nederland en Israël, vertegenwoordigd door CJO en SPI. Volgens de Nederlandse wet is deze stichting soeverein en, wegens het beheer van “overheidsgelden” alleen verantwoording schuldig aan de Nederlandse regering voor wat betreft haar beleidsvoering. Er is geen publieke controle op haar activiteiten. De financiën worden gecontroleerd door een externe accountant benoemd door het bestuur van de ZBO. Leden zijn benoemd voor vier jaar en kunnen niet ontslagen worden, behalve als het verzocht wordt door de oprichters en met goedkeuring van de Minister van Financien.
- 1.b.* De SMO was voorzien als een zuivere uitvoeringsorganisatie die zich ophoudt met het rechtvaardig (doen) verdelen aan individuen en collectieve doelen van Marorgelden uitbetaald door de Nederlandse overheid.
Met name voor de verdeling aan Collectieve Doelen heeft het bestuur van de SMO voortdurend gesteld dat het zich bezig zal houden met “een marginale toets”.
- 1.c.* De SMO heeft van de Nederlandse regering gelden ter beschikking gekregen voor het uitvoeren van de taak zoals beschreven in 1.d. Met de voltooiing van de individuele uitkeringen blijft voor de SMO slechts over de begeleiding van de opzet van de benodigde organisatie voor de verdeling en de marginale toets van de verdeling van de Marorgelden Overheid voor collectieve doelen.
- 1.d.* Vanaf oktober 2001 zijn de door SPI voorgestelde beginselen bekend en neergelegd in een document “Uitgangspunten”, dat aan de SMO en het bureau Marorgelden Nederland is verstrekt.
- 1.e.* Het wordingsproces van de verdeelregels voor Kamer III wordt opgehouden door twee factoren waar bij beide de vertraging duidelijk aan de kant van de SMO ligt.
- De financiële verhoudingen tussen SPI en SMO. Het meerjarenbudget is in juni 2002 nog niet afgerond (een volgende ontmoeting is voorzien op 9 juli a.s.).
 - Het uitkeringsreglement voor Kamer III, in het kader van de Nederlandse wetgeving en de statuten van de SMO. Het “grote” knelpunt is bij voorgestelde opzet sprake is van belangenverstrengeling.

Het probleem dat de SMO wetsartikelen noch een schriftelijke onderbouwing voor haar standpunt naar voren brengt, ofschoon dit reeds meerdere malen is verzocht, is meermalen door ons benadrukt.

Corr. Adres:
Sderoth Yehudith 10,
P.O.B. 57271, 61572 Tel Aviv
Tel: +972 3 6240919, fax: +972 3 5625575
E-mail: israelpf@netvision.net.il

Stichting PLATFORM ISRAEL
Samenwerkingsverband van organisaties van Nederlanders in
Israel

2. Belangenverstrengeling.

Hier volgen twee memo's geschreven door leden van de SPI. Beide memo's geven zeer goed weer, waarom de belangenverstrengeling zoals de SMO die beweert te onderkennen, volkomen ongegrond is.

Met vriendelijke groet,

Avraham Roet, voorzitter SPI en bestuurslid SMO

Stichting PLATFORM ISRAEL
Samenwerkingsverband van organisaties van Nederlanders in
Israël

Memo 1:
Over belangenverstrengeling.

Er is sprake van belangenverstrengeling als een persoon in een vertrouwenspositie, alleen of samen met anderen, beslissingen neemt waar hij persoonlijk bij geïnteresseerd is. Iemand in een vertrouwenspositie wordt geacht objectief en onafhankelijk te zijn (“zonder last of ruggespraak”). Bij voorbeeld, iemand is lid van het bestuur van uitkeringsorganisatie A. Hij wordt geacht in die functie geen beslissing te nemen om geld uit te keren aan liefdadigheidsorganisatie B, waar hij persoonlijk belang bij heeft als bestuurslid of werknemer van B.

In een democratie worden personen gekozen als leden van een parlement, een gemeenteraad of een ander soort volksvertegenwoordiging als vertegenwoordigers van partijen. Zij zullen ieder de belangen van hun eigen partijen behartigen, *maar allen tezamen* behartigen zij de belangen van het gehele kiezersvolk.

Een volgens democratische regels door de meerderheid genomen besluit wordt als correct beschouwd, omdat aangenomen wordt dat door het spelen volgens democratische spelregels ieder aan bod komt volgens het gewicht van elke partij. Doordat steeds een meerderheid vereist is, en meestal geen partij het alleen voor het zeggen heeft, worden in dit democratische bestel afspraken gemaakt tussen parlementariërs inzake stemmingen. Deze afspraken betreffen het verlenen van steun in een stemming in ruil voor het krijgen van steun bij een andere stemming, die op een heel ander gebied betrekking kan hebben. Bij voorbeeld, partij A stemt voor een ontwikkelingsproject in een bepaalde gemeente waar partij B belang bij heeft, en in ruil daarvoor stemt partij B voor de benoeming in een bepaalde functie van een persoon die lid is van partij A of voor een wet waarbij steun wordt verleend aan een bevolkingsgroep die door partij A vertegenwoordigd wordt.

Correct handelen blijkt dus een functie te zijn van de samenstelling van het lichaam dat besluiten neemt over uitkeringen. Bestaat dat lichaam uit personen die een vertrouwenspositie bekleden, dan moeten deze objectief te werk gaan. Bestaat het lichaam echter uit personen die gekozen zijn om bepaalde belangen te behartigen, en vertegenwoordigen zij allen tezamen de gehele doelgroep, dan wordt deze objectiviteit niet vereist.

De organisaties binnen onze gemeenschap verenigd in SPI, hebben besloten dat de leden van Kamer III en van het bestuur van de SCMI *vertegenwoordigers zullen zijn van de Nederlandse gemeenschap in Israël*, vertegenwoordigd door hun organisaties. Dit systeem is overeenkomstig de regels die gelden voor democratische volksvertegenwoordigingen, zoals hierboven beschreven, zolang gewaarborgd is, dat alle Nederlandse organisaties in Israël het recht hebben zitting te nemen in Kamer III respectievelijk het bestuur van de SCMI.

Juni 2002, Yossi Dotan

Corr. Adres:
Sderoth Yehudith 10,
P.O.B. 57271, 61572 Tel Aviv
Tel: +972 3 6240919, fax: +972 3 5625575
E-mail: israelpf@netvision.net.il

Stichting PLATFORM ISRAEL
Samenwerkingsverband van organisaties van Nederlanders in
Israël

Memo 2:

2. Argumenten van onze gemeenschap voor voor de samenstelling van Kamer III (en SCMI).

- 2.1. Democratie is beslissen op een zo laag mogelijk niveau. Dat niveau wordt bepaald door een aantal, meestal praktische, factoren. Over dat niveau lopen de meningen uiteen, immers de meeste landen kennen geen volksreferendum, sommige landen echter wel.
- 2.2. De gemeenschap van uit Nederland afkomstigen in Israël telt ca. 11.000 leden van alle leeftijden en alle graden van betrokkenheid bij het wel en wee van de gemeenschap.
- 2.3. Huwelijken van Nederlands sprekende en niet Nederlands sprekende partners zijn een belangrijke factor voor de verklaring van het verschil tussen het aantal uit Nederland afkomstigen in Israel en het aantal bij een van de organisaties binnen die gemeenschap aangesloten, waar Nederlands toch nog meestal de voertaal is.
- 2.4. Binnen de gemeenschap van uit Nederland afkomstigen in Israel zijn momenteel 10 organisaties actief op allerlei gebieden binnen de gemeenschap zelf en namens haar naar buiten.
- 2.5. *Deze organisaties vertegenwoordigen de gemeenschap*, ook de niet aangesloten leden van de gemeenschap, evenals de organisaties binnen Joods Nederland de niet aangesloten Nederlandse Joden vertegenwoordigen.
- 2.6. De *organisaties* binnen onze gemeenschap hebben *met elkaar* de samenwerkingsverbanden HONI en later de Stichting Platform Israël (SPI) opgericht voor samenwerking en onderlinge openheid m.b.t. gezamenlijke onderwerpen. Dat werkt al een aantal jaren goed.
- 2.7. ***De organisaties binnen onze gemeenschap willen met elkaar in Kamer III en de SCMI een volgend samenwerkingsverband inrichten voor het verdelen van de Marogelden voor collectieve doelen in Israël, omdat dit alles past in de wens tot samenwerking en onderlinge openheid m.b.t. gezamenlijke onderwerpen en de wens deze beslissingen met elkaar te (laten) nemen en daartoe hun vertegenwoordigers in deze bestuurslichamen te kiezen.***

Stichting PLATFORM ISRAEL
Samenwerkingsverband van organisaties van Nederlanders in
Israël

- 2.8. Democratie en openheid.
- 2.8.1. Het verschijnsel stichting met een benoemd bestuur zonder eis tot publicatie van haar financiële huishouding en beslissingen is in strijd met de Israëlische wet.
- 2.8.2. De organisaties binnen onze gemeenschap hebben allen een door hun algemene ledenvergadering gekozen bestuur dat de leden een jaarverslag en een financieel verslag uitbrengt.
- 2.8.3. Het bestuur van SPI bestaat uit *door de besturen van hun organisaties* gekozen vertegenwoordigers. Deze vertegenwoordigers kiezen uit hun midden een dagelijks bestuur.
- 2.8.4. SPI geeft de gemeenschap van uit Nederland afkomstigen in Israël regelmatig in woord en geschrift uitleg van beleid, stand van zaken met diverse onderwerpen etc.
- 2.8.5. SPI heeft haar jaarverslag en financiële verslag aan alle lidorganisaties uitgebracht en tevens in 2001 en 2002 de jaarverslagen over het afgelopen jaar breed gepubliceerd, o.a. aan alle leden van de IOH. Deze openheid heeft veel waardering ondervonden.
- 2.9. Het samenwerkingsverband van de *organisaties* binnen onze gemeenschap, SPI, staat uitdrukkelijk open voor iedere organisatie binnen deze gemeenschap.
- 2.10. De nieuwe samenwerkingsverbanden van de *organisaties* binnen onze gemeenschap, Kamer III en de SCMI, behoren even uitdrukkelijk open te staan voor iedere organisatie binnen deze gemeenschap.
- 2.11. Het is het recht van de gemeenschap dit zo in alle openheid en oprechtheid te willen doen.
- 2.12. Het is het recht van de gemeenschap, die spreekt via de gezamenlijke organisaties, de “brede” vertegenwoordiging te prefereren boven een bestuur met een beperkt aantal leden.
- 2.13. Dit alles omdat het past in open en integer bedrijven van democratie!
- 2.14. Het samen beslissen door de gemeenschap via de *organisaties* die de gemeenschap vormen is democratie, openheid en transparantie in optima forma! *Per definitie is hierbij geen sprake van werkelijke of vermeende belangenverstremgeling.* Dat geldt uiteraard ook voor de besteding van Maror gelden bestemd voor deze gemeenschap.
- 2.15. Werkelijke of vermeende belangenverstremgeling is bij een zo brede vertegenwoordiging niet aan de orde, evenmin als bij democratisch gekozen leden van parlementen, gemeenteraden en besturen van verenigingen.

Corr. Adres:
Sderoth Yehudith 10,
P.O.B. 57271, 61572 Tel Aviv
Tel: +972 3 6240919, fax: +972 3 5625575
E-mail: israelpf@netvision.net.il

Stichting PLATFORM ISRAEL
Samenwerkingsverband van organisaties van Nederlanders in
Israel

- 2.16. Open discussies en beslissingen waarbij alle belanghebbenden alle argumenten horen en stemrecht hebben is veel beter en voorkomt het onvermijdelijke achter de schermen lobby-en bij een klein aantal bestuurders.
- 2.17. Voor een gezonde portie objectiviteit worden ongebonden leden aan Kamer III en het SCMI bestuur toegevoegd en is er een Adviescollege Verdeling.
- 2.18. Een bestuur met naar schatting een 13-tal leden is niet onhandelbaar groot, wij zijn er niet bang voor, ook in SPI zitten velen aan tafel en komen we er vrijwel altijd in consensus uit.
- 2.19. Zoals wij al stelden acht *onze gemeenschap* het in het licht van zuiverheid, democratie, openheid en transparantie van groot belang dat bij de verdeling van deze Marorgelden voor collectieve doelen elke belanghebbende organisatie in de gemeenschap stemrecht kan krijgen.

Door het niet zo grote aantal organisaties is dit in onze gemeenschap zonder meer mogelijk

Het is daarbij juist en aldus opgenomen in de reglementen, dat een vertegenwoordiger van een organisatie niet meestemt over de aanvraag van “zijn” of “haar” organisatie. Daarbij is belangenverstrengeling en een mogelijk “conflict of interest” immers wel aan de orde.

- 2.20. De Nederlands-Joodse gemeenschap in Israel heeft ervaring met het bereiken van consensus in belangrijke en delicate zaken als het verdelen van gelden voor collectieve doelen. De samenwerking en het vertrouwen dat bestaat in de Nederlands-Joodse gemeenschap in Israel en onder de organisaties die deze gemeenschap vertegenwoordigen is met enorme inspanning bereikt. Stichting Platform Israël, de overkoepeling van de organisaties van deze gemeenschap heeft als taak om voor de voortzetting van deze uitstekende samenwerking en openheid te waken, zodat ook de Marorgelden voor collectieve doelen waardig verdeeld zullen worden.

Juni 2002, Barend Elburg

Corr.Adres:
Sderoth Yehudith 10,
P.O.B. 57271, 61572 Tel Aviv
Tel: +972 3 6240919, fax: +972 3 5625575
E-mail: israelpf@netvision.net.il